

Ordlista

Läkemedelsbehandling av äldre, Johan Fastbom

Polyfarmaci	Användning av flera olika läkemedel samtidigt.
Farmakokinetik	Vad som händer med ett läkemedel i kroppen, hur det tas upp (absorption), fördelas (distribution), bryts ned, omvandlas (metaboliseras), utsöndras (elimineras).
Farmakodynamik	Läran om hur läkemedel påverkar kroppen, dvs hur ett läkemedel åstadkommer sin effekt.
Metaboliter	Nedbrytningsprodukter
Bensodiazepiner	Eller bensodiazepinliknande läkemedel, lugnande eller sömnmedel, t ex Stesolid, Mogadon, Nitrazepam, Oxascand, Sobril
Kognitiva funktioner	Högre hjärnfunktioner som t ex tänkande, inläring, uppmärksamhet, minne, språk, tolkning av sinnesintryck.
Kognitiva störningar	Sämre minne, svårigheter att orientera sig i tid och rum, oro, ångest, förvirringstillstånd.
Indikation	I samband med läkemedel, avses med indikation, omständighet som utgör skäl för behandling med ett visst läkemedel eller en viss aktiv substans. Motsatsen till indikation är kontraindikation , då något skäl gör att läkemedlet inte skall användas, t ex graviditet, dålig njurfunktion eller överkänslighet mot läkemedlet.
Antikolinergika	Läkemedel som motverkar det kroppsegna ämnet acetylcholin. Exempel på effekter av antikolinergika är ökad puls, vidgade pupiller, mindre salivproduktion, mindre aktivitet i tarmar och urinblåsa. Används vid urininkontinens och även som lugnande medel, t ex Atarax, Theralen och Nozinan.
Depression	Nedstämdhet eller glädjelöshet som varat under minst en och samma tvåveckorsperiod i kombination med t ex sömnstörning, minskad/ökad aptit, brist på energi, skuld- värdelöshetskänslor, koncentrationssvårigheter, återkommande tankar på döden, även självmordstankar.

Parkinsons sjukdom	Kronisk neurologisk sjukdom med rörelsesvårigheter, långsamma rörelser, dålig balans, stelhet och skakningar.
Demens	Försämring av kognitiva funktioner (intellekt, minne och personlighet) orsakad av skada eller sjukdom i hjärnan.
Alzheimers sjukdom	Demenssjukdom som svarar för ungefär två tredjedelar av alla fall av demenssjukdom. Sjukdomen hör till de så kallade degenerativa demenssjukdomarna, vilka leder till att nervceller i hjärnan successivt förtvinar och dör.
Läkemedelsinteraktion	Uppstår när ett läkemedels effekt förändras i närvaro av ett annat. Detta kan vara positivt för att få bättre effekt, men ofta innebär det otillräcklig eller utebliven effekt eller biverkningar. Interaktion kan även uppstå mellan naturläkemedel, föda/dryck samt alkohol.
Beteendesyntom vid demens	Oro, ångest, kroppslig oro, personen vandrar omkring, ropar och kan vara aggressiv.
Psykos	En psykisk störning med allvarligt störd verklighetsuppfattning. En eller flera av följande måste föreligga för att ett tillstånd skall betecknas som psykotiskt: 1) hallucinationer, 2) vanföreställningar, 3) gravt desorganiserat beteende. Psykos är skilt från konfusion, vilket innebär att en person som genomgår en psykos kan vara fullt orienterad till tid, rum och person.

